

ПРЕСКЛИПИНГ

3 декември 2021 г., петък

www.bnt.bg, 02.12.2021 г.

<https://bntnews.bg/news/direktorat-na-ial-vazmozhno-e-do-kraya-na-godinata-da-imame-dostavka-na-detski-vaksini-1177265news.html>

Директорът на ИАЛ: Възможно е до края на годината да имаме доставка на детски ваксини

Очакваме днес Европейската комисия да публикува българския превод на кратката характеристика на детската ваксина, което вече дава възможност да бъде прилагана у нас. Това обясни в "Денят започва" Богдан Кирилов, директор на Изпълнителната агенция по лекарства.

ЕК е постигнала споразумение с компанията производител след 13 декември да бъдат извършвани доставки, тъй като педиатричната ваксина е в различна опаковка от тази за деца над 12 години - дозата е три пъти по-малка, обясни Кирилов.

В момента МЗ провежда разговори с компанията производител за условията на доставка у нас. Ваксината за деца отново ще бъде двудозова, с 21 дни интервал между двете дози.

Към момента няма по-различни препоръки за прилагането на ваксината, заяви Кирилов. *В следващите дни ще има по-детайлна информация за количествата ваксини, които се очаква да бъдат доставени. Възможно е до края на годината да дойдат у нас.*

Има информация от ЕС, че е ускорена доставката, допълни Кирилов.

Той е категоричен, че има достатъчно количества ваксини в България.

Близо 430 000 ваксини на "Янсен" са поставени от началото на годината, но ваксината на "Пфайзер" е най-желана, от нея са приложени 2 070 000 дози.

Постоянно се случва да се бракуват ваксини - до момента те са 210 000 дози, основно от ваксината на "Астра Зенека", като предстои да бъдат унищожени, допълни още Кирилов.

106 000 са поставените бустерни дози, основно от ваксината на Пфайзер, събщи Кирилов. Той напомни, че препоръката е за поставяне на бустер с РНК ваксина, независимо от използваната преди това вид ваксина. Бустерната доза се поставя след шестия месец, допълни той.

www.nova.bg, 02.12.2021 г.

<https://nova.bg/news/view/2021/12/02/348638/>

Антоан Тонев: Здравните власти да позволят училищата сами да тестват учениците

Това вече се случва в частните училища, обясни директорът на СМГ

Пътят големите ученици да се върнат в клас минава през това здравните власти да разрешат на училищата сами да осигурят тестването на учениците си. Това каза в ефира на "Твоят ден" директорът на СМГ д-р Антоан Тонев. По думите му от 240 направени теста в гимназията през вчерашния ден, няма нито една положителна проба.

Обратно в клас: Дълги опашки от ученици пред лабораториите в София

"Ако Министерство на здравеопазването не може да осигури необходимите тестове, нека разпределят парите по училищата, на база брой ученици и ние сами ще ги тестваме. Така процедурат частните учебни заведения. Лабораториите в София няма

как да поемат всички деца, а в малките населени места това е невъзможно. Трудно е и за родителите да осигуряват средства за закупуването на тестове", обясни той.

Диалог със здравните власти липсва, каза още Тонев и призова за обратна връзка.

"Нека да ни позволят сами да тестваме децата. Парите за това ще дойдат от дарения, ние имаме грижата", допълни директорът.

В СМГ над 350 деца са със зелен сертификат, над 100 от които са и ваксинирани.

www.bgonair.bg, 02.12.2021 г.

<https://www.bgonair.bg/a/36-sutreshen-blok/247747-eksperti-omikron-pravi-vaksinite-po-slabo-efektivni-postavete-si-busterna-doza>

Експерти: Омикрон прави ваксините по-слабо ефективни, поставете си бустерна доза

Д-р Аспарух Илиев и проф. Христо Найденски с коментар в "България сутрин"

Новият вариант на коронавируса все още се смята за малко опасен, но в същото време изглежда по-заразен. Твърди се, че причинява по-лека форма на заболяването.

"Много са мутациите в шипчестия белтък на Омикрон варианта. Логично е да предположим, **че наличието им ще намали ефекта на ваксините. Предположението на повечето експерти е, че ще продължават да защитават срещу тежко протичане.** Засега не забелязваме драматичен пробив. В Южна Африка се наблюдава, че проболедували Ковид-19 може да се разболеят от Омикрон, което означава, че естественият имунитет също е засегнат", заяви ръководителят на инфекциозна лаборатория в Берн **д-р Аспарух Илиев**.

Той подчерта пред **Bulgaria ON AIR**, че няма данни Омикрон да протича по-тежко, но вероятно ще избегне защитата на имунитета.

"Новият вариант е коронавирус, живеем с този вирус в рамките на две години. Доста познания имаме, този процес ще продължи и занапред. **Тревожното е, че имаме пети вариант, който има множество мутации.** Мутантите са 50 и повече, но 26 са специфични за Омикрон. Да не се успокояваме, че пандемията отминава", каза на свой ред **проф. Христо Найденски** - ръководител на Инфекциозна микробиология към БАН.

В студиото на **"България сутрин"** той посочи, че един от основните рискове е повторно заразяване на преболедували или ваксинирани хора. Новият вариант намира ниша и инвазира, отбеляза проф. Найденски и добави, че **бустерната доза трябва да се прилага.**

"Колкото повече нарастват мутации, толкова повече специфичността на ваксината пада и ще трябва да се пристъпи към прилагането на нова ваксина. Имаме опит и знаем - коронавируса мутира, прескача от гостоприемник на гостоприемник и стигна до човека. Епидемиологията на коронавируса не касае само човека. Бих препоръчал в щаба да влязат ветеринарно-медицински специалисти", каза още той.

По думите му първите индикации са, че Омикрон протича по-леко и с по-различна клинична картина. **Това е началото на края на една пандемия, може би 2-3 години ще отзвучава,** смята проф. Найденски.

"Най-бързият начин да се направи ваксина са вече готови РНК технологии. Те трябваше бързо да се развият и да влязат в употреба. Има по-класически подходи на ваксини, които са по-сигурни, но изискват по-дълго време. Радвам се, че са одобрени доста антивирусни препарати, но трябва да се вземат в първите ден-два от появата на

симптомите. Допускат се грешки като се изчаква трети-четвърти ден, вирусът вече циркулира в организма и битката е сложна", разясни експертът.

www.clinica.bg , 02.12.2021 г.

<https://clinica.bg/19173-Zalagat-723-mln.-lv.-poveche-za-NZOK>

ЗАЛАГАТ 723 МЛН. ЛВ. ПОВЕЧЕ ЗА НЗОК

723 млн. лв. повече са заложените средства в проекта за бюджет на здравната каса от министерство на финансите към момента. В тях влизат и трансферите от здравното министерство за допълнителните плащания на медиците и фармацевтите заради КОВИД. Дали параметрите ще останат такива обаче, тази година е под много голям въпрос, тъй като проектът за бюджет е изготвен от служебния кабинет, а до броени дни се очаква да имаме редовен, който може да има различни виждания за финансирането на сектора.

На 6.169 млрд. лв. възлиза заложеният бюджет на касата за следващата година, от тези средства 5.539 млрд. са за здравноосигурителни плащания. През тази година цифрите бяха съответно 5.4 млрд. лв., от които 5.1 млрд. бяха за здравноосигурителни плащания.

Увеличението на приходната част на бюджета на НЗОК е пресметнато на база повисоките нива на доходите, които залага служебният кабинет за следващата година. Дали те ще се приемат от редовния кабинет и парламент обаче е под въпрос. Здравноосигурителните приходи за 2022 г. засега са разчетени с ръст от 698 млн. спрямо бюджета на НЗОК за 2021 г. При приходите от здравноосигурителни вноски е заложен ръст от 394.6 млн. лв. заради намеренията на служебния кабинет да се увеличи размера на минималната работна заплата от 650 лв. на 710 лв. и на максималния осигурителен доход от 3 000 лв. на 3 400 лв., както и на минималния осигурителен доход за земеделци и тютюнопроизводители от 420 лв. на 710 лв. Също така се очакват ръст от 303.6 млн. лв. спрямо 2021 г. от увеличаване на частта от дохода, върху който държавата внася здравни вноски за всички, които осигурява, с 5 на сто.

Разходната част на бюджета на НЗОК

за дейности и лекарства възлиза на 5.539 млрд. лв. Очаквано ръст има във всички пера, като са удовлетворени и желанията за компенсации заради КОВИД на фармацевтите, а касата ще плаща и за помощни средства на хората с увреждания.

Джипитата се предвижда да получат

за дейност 305 млн. лв. срещу 268 млн. лв. през тази година. Тези средства са извън възможностите за увеличение от резерва на касата, през тази година например те имаха „скрити“ 15 млн. При специализираната извънболнична помощ заложения ресурс извън резерва е 319 млн. лв. срещу 285 млн. през тази. В тези средства влизат и плащанията за КОВИД-зоните се уточнява в мотивите към проекта на бюджет. Зъболекарите ще получат 234 млн. лв. срещу 215 млн. през тази. При медикодиагностичните изследвания са заложили 143 млн. срещу 117 млн. през тази година без възможното увеличение от резерва на касата. За лечение в чужбина – 110 млн.

За лекарства отново извън парите

в резерва са предвидени 1.515 млрд. лв. срещу 1.357 млрд. лв. Тук са включени 31 млн. лв. за таксата от 4 лв. на фармацевтите за 100% реимбурсираните медикаменти, 26 млн. лв. за сензори, помпи и диетични храни, за лекарства с протоколи са заделени 394 млн. срещу 478 млн. през тази, за медикаменти без протоколи – 309 млн. срещу 323 млн. през тази. Намалението е заради предложението на здравната каса да се отдели четвърти ред със скъпоструващи медикаменти, където влизат всички терапии на

стойност над 3 пъти БВП на човек. На практика в този ред ще попаднат терапиите за редки болести, както и повечето иновативни онкомедикаменти. Така за конвенционална химиотерапия за догодина се предлагат само 156 млн. лв., а за иновативна и лекарства сираци - 598 млн. лв. През тази година за онкомедикаменти без средствата от резерва имаше отделени 556 млн. лв. Не е ясно обаче дали индустрията ще се съгласи с подобно разделение на парите. За медицински изделия в болниците са отделени 120 млн. лв. срещу 115 млн. през тази.

За болничната помощ са предвидени

2.79 млрд. лв. извън резерва срещу 2.65 млрд. през тази. С тези средства се очаква да се платят около 2.2 млн. хоспитализации по клинични пътеки и 1.6 млн. клинични и амбулаторни процедури. В тези средства влизат и парите за болниците в условията на обявено извънредно положение, в тази връзка цената на КП 48 за КОВИД ще е 1400 лв., припомнят от касата. В средствата са калкулирани и последните промени в пакета на касата, които МЗ публикува. Сред тях са двете нови амбулаторни процедури за диагностика и лечение на пациенти с инсулинозависим диабет с помпа и сензор, както и обучение на диабетиците, също така процедура за диагностика и лечение на ретинопатия на недоносените деца в неонатологичните отделения и клинична процедура за диагностика и проследяване на тумора под обща анестезия.

В бюджета на НЗОК са предвидени

и трансфери от здравното министерство. В рамките на 106 млн. лв. ще се плаща за поставянето на незадължителни ваксини за ротавируси и РМШ, за лечение на здравнонеосигурени родилки и т.н., заложи са и 38 млн. лв. за помощни средства за хора с увреждания, които минават към НЗОК.

На 75 млн. лв. възлиза трансфера за

първа линия, а за бонусите към заплатите заради КОВИД на медиците, сестрите, фармацевтите и санитарите са заложи 162 млн.. Сред тези пари 15 млн. лв. са за поставяне на ваксини за КОВИД, а 2 млн. са за 10-те лв. за рецепта с лекарства срещу инфекцията на аптекарите.

Резервът на касата е в размер на 174 млн.

срещу 153 млн. през тази година. Тези средства обаче засега не са поделени по пера, както през тази година. Традиционно те отиват за лекарства, болници, джипита, специалисти и изследвания. В проекта се предвижда парите да се разпределят на база досегашния национален рамков договор и анексите към него.

Традиционно с бюджета на касата

се правят и някои промени на други здравни закони. Този път те са козметични. Предвижда се касата да плаща за по-ниската стойност за онколекарствата между договорената на търга на МЗ и тази, на която болницата го купува, без значение дали е участвала в него. Идеята беше такава и към момента, но текстът не беше достатъчно ясно записан, затова от НЗОК поискаха уточняваща редакция. Другата промяна е да се даде право на касата да подава информация към частните здравни фондове за дейностите, които е плащала на пациенти, осигурени и в дружествата. Така ще се избегне дублира на плащанията, тъй като някои болници злоупотребяват и искат пари за една дейност и от НЗОК, и от частните фондове. Дали проекта за бюджет ще се остане такъв предстои да видим в следващите дни, практиката показва, че макрорамката се запазва, а корекциите обикновено са в разпределението ѝ. През тази година обаче и това не е сигурно заради смяната на две правителства.

[www.skener.news](http://skener.news) , 02.12.2021 г.

<http://skener.news/2021/12/02/откриха-антитяло-неутрализиращо-вси/>

Откриха антитяло, неутрализиращо всички варианти на коронавируса

Според професор Ден Кай и колегите му от Китай това може да помогне за създаването на универсални ваксини и ефективни лекарства

Молекулярни биолози в Китай са открили антитялото 35B5, което може да се свърже с S-протеина на коронавируса и да неутрализира всички негови варианти, включително най-новият Омикрон. Първите резултати от експериментите с тези молекули бяха разкрити в статия в електронната библиотека bioRxiv.

„Изображенията, които получихме показаха, че молекулата 35B5 се свързва с тази част от S-протеина, която всъщност не се променя с развитието на SARS-CoV-2. Това позволява тези данни да се използват не само за създаване на антитела, но и за разработване на универсална ваксина срещу всички щамове на коронавируса“, пишат учените.

Екип от китайски изследователи, ръководен от професор Ден Кай от университета „Сун Ят-сен“ в Гуанчжоу, Китай, е идентифицирал уникално антитяло в кръвна проба от преболедувал коронавируса китайски жител, което е еднакво ефективно при неутрализирането на всички разпространени щамове на SARS-CoV-2. Тази молекула, наречена 35B5, е открита при мащабно проучване, насочено към изследване на голям брой кръвни проби на жители на Китай, страдали от тежък COVID-19. Учените изолират от тях култури от В-клетки, произвеждащи антитела, и наблюдават кои вирусни частици могат да атакуват.

Тези търсения помогнали на лекарите да идентифицират две молекули – 35B5 и 32C7, чиито дори малки концентрации активно неутрализират частиците на първата разновидност на SARS-CoV-2. Последвалите експерименти показват, че антитялото 35B5 е също толкова ефективно срещу щамове Бета и Делта на коронавируса, докато силата на действието на втората молекула намалява драстично.

Учените са получили подобни резултати при експерименти с мишки, заразени с всички разпространени щамове на коронавируса. Антитялото 35B5 предпазва всички гризачи от смърт и тежки белодробни увреждания, докато ефективността на втората молекула значително намалява в борбата с новите варианти на SARS-CoV-2.

„Универсалният характер на действието на антитяло 35B5, както показват снимките от криоелектронния микроскоп, се дължи на факта, че тази молекула се свързва с частта от S-протеина на коронавируса, която почти не се променя при еволюцията на SARS-CoV-2. Структурата му е еднаква за всички разновидности на коронавируса, включително и за наскоро идентифицирания щам Омикрон“, обясняват учените.

Според професор Ден Кай и колегите му, същият този участък може да се използва като „мишена“ за създаване на универсални ваксини, способни да потискат всички съществуващи щамове на коронавируса, както и бъдещите разновидности на SARS-CoV-2, които могат да се появят през следващите месеци и години.

www.bnt.bg, 02.12.2021 г.

<https://bntnews.bg/news/prouchvane-horata-s-alergii-i-astma-po-ryadko-se-zarazyavat-s-covid-19-1177326news.html>

Проучване: Хората с алергии и астма по-рядко се заразяват с COVID-19

Хората с алергични състояния като сенна хрема, екзема, ринит, както и тези с астма, са изложени на по-малък риск от заразяване с COVID-19, показва ново проучване. Екип от

34 британски учени установява, че страдащите от алергии, които имат и астма, е по-малко вероятно да се заразят с потенциално смъртоносния вирус.

Изненадващо изследователите са установили, че наличието на основни заболявания не повишават риска от заразяване - констатация, противоречаща на други проучвания. Свързаните с алергии състояния като сенна хрема и екзема, които се предизвикват от алергени, са свързани с 23% по-нисък риск от заразяване с коронавирус. Вероятността да се разболеят по време на пандемията хора с atopични заболявания и астма е с 38% по-малка. Резултатите се запазват дори след като учените отчитат употребата на стероидни инхалатори.

Приемащите имunosупресори за потискане на свръхактивните реакции на имунната система (причина за алергии) са с 53% по-малка вероятност да се заразят с COVID. Изследователите обаче твърдят, че това може да се дължи на факта, че много уязвими хора са се скривали у дома през по-голямата част от пандемията.

Възрастта, полът, другите медицински състояния, храненето и употребата на хранителни добавки не са повлияли на рисковете в нито една от двете посоки. Изследователите също така установили, че вероятността азиатците да дадат положителен резултат за COVID е повече от два пъти по-голяма от тази при бялата раса.

Проучването установява, че затлъстяването, пренаселеността на домакинството, общуването на закрито с други домакинства и работата присъствено, свързана с хора, различна от здравеопазване или социални услуги, увеличават риска от заразяване с коронавирус. Колкото по-голям е броят на хората, живеещи под един покрив, и колкото повече са посещенията на хора на оживени и претъпкани закрити места, толкова по-голяма е вероятността да се заразят с COVID-19.

Изследователите добавят, че факторите, които излагат хората на риск от заразяване с вируса, невинаги са същите като тези, които могат да поставят някого в интензивно отделение или да причинят фатална инфекция.

За голямото проучване, проведено между май 2020 г. и февруари 2021 г., авторите на изследването са помолили хората да им предоставят информация за тяхната възраст, работа, начин на живот, битови условия, тегло, ръст, съществуващи медицински състояния, употреба на лекарства, история на ваксинациите, хранене и прием на добавки.

От 16081 души, които са взели участие, 15227 са попълнили поне един въпросник за проследяване най-малко 30 дни след включването си в проучването, а 14348 души са попълнили окончателния въпросник на или преди 5 февруари 2021 г. Средната възраст на участниците е 59 години, като 70% от тях са жени, а 95% са представители на бялата раса.

Резултатите показват, че почти 3% от тези лица са дали положителен тест за вируса през този период. Изследователите предупреждават, че тяхното проучване е наблюдателно и не може да установи причина и следствие. Хората сами са се тествали за вируса, а тези, които нямат симптоми, може да не са смятали, че има някаква причина да си направят тест.

"Това мащабно проспективно проучване, базирано на населението, показва, че има ограничено припокриване между рисковите фактори за развитие на COVID-19 спрямо тези за постъпване в интензивно отделение и смърт, както се съобщава в хоспитализираните издания", казва авторът на проучването професор Адриан Мартино от университета "Куин Мери" в съобщение за медиите.

www.btv.bg, 02.12.2021 г.

<https://btvnovinite.bg/bulgaria/doc-glomb-ne-trjabva-da-se-chakat-podobrenite-vaksini-za-covid-19.html>

Доц. Гломб: Не трябва да се чакат подобрените ваксини за COVID-19

Мнението на вирусолога е, че ефективността на ваксините ще се запази и за новия вариант „Омикрон“

„COVID-19 не се съобразява с нашите планове, така че докато ние чакаме вирусът ще се възползва от това наше изчакване.“ Това каза в ефира на bTV Radio доц. Любомира Николаева-Гломб, ръководител на отдел "Вирусология" в Националния център по заразни и паразитни болести.

Така тя коментира подобрените ваксини, които се очаква да бъдат готови в рамките на 100 дни и да отговарят на последните варианти на вируса.

По думите ѝ сега е моментът да се ваксинира всеки, който все още не го е направил, както и тези, при които е минало достатъчно време от приключен имунизационен цикъл или преболедуване. Според доц. Гломб няма смисъл да се прави тест за антитела преди бустерна доза.

„Тя се поставя между 6-8 месеца след завършване на имунизационния курс“, обясни тя. Мнението на вирусолога е, че ефективността на ваксините ще се запази и за новия вариант „Омикрон“ или, ако е повлияна, то ще бъде в много ниска степен, но това тепърва предстои да се потвърди.

„Предполага се, че именно Омикрон е довел до десеткратното повишаване на заболяемостта в Южна Африка. Затова ние трябва да сме подготвени, ако се докаже, че този вариант е много по-заразен“, каза тя.

Доц. Гломб коментира и засиленото говорене в Европа за задължителна ваксинация на населението.

„Това е добър метод, защото единствено чрез ваксиниране на голяма част от населението едновременно, а не така разтегнато много във времето, може да се постигне контрол на инфекциозните болести. Това е доказано в контрола на редица епидемии. Все се надявам обаче, че ще стане чрез убеждение и вяра в съвременната наука“, допълни тя.

Според нея има три основни неща, които биха осигурили връщането на всички ученици в клас в безопасна среда.

„Ефективното връщане на учениците в клас изисква няколко важни стъпки за безопасност. На първо място това е безопасност в дома, т.е. родителите да бъдат ваксинирани. Второто е безопасна среда в училище – ваксинирани учители и непедагогически персонал, както и поддържане за дезинфекция и контрол. Едва на трето място идва тестването“, обясни тя.

Доц. Гломб препоръчва също така и ваксиниране на децата между 5-12 години, когато има налични ваксини за това.

„Горещо препоръчвам, защото това е начинът, по който да осигурим безопасност, както на децата ни, така и на по-възрастното население“, каза тя.

www.dnes.bg, 02.12.2021 г.

<https://www.dnes.bg/obrazovanie/2021/12/02/ikonomika-pedagogika-medicina-s-nai-mnogo-studenti-vyv-vuz-ovete.512650>

Икономика, педагогика, медицина - с най-много студенти във ВУЗ-овете

С над 4000 са се увеличили студентите в българските университети през 2020/2021 г.

Най-масовото професионално направление в родните ВУЗ-ове все още е „Икономика“. Изучават го 29 321 души. В последните години обаче броят им намаля значително заради последователните усилия на държавата да регулира търсенето на образование и предлагането на работни места на пазара на труда. На второ място по брой обучаващи се е „Педагогика“ с 16 719 бъдещи абсолвенти, а на трето е „Медицина“ с 13 186. За първи път от трите най-масови направления изпада „Администрация и управление“, което се изучава от 13 137 студенти, сочат данните от Рейтинговата система на висшите училища в България. Нейното 11-о издание беше представено днес в Министерството на образованието и науката (МОН).

Политиките на МОН за повишаване на привлекателността на учителската професия вече дават резултат. През миналата академична година най-много е скочил броят на първокурсниците в „Педагогика на обучението по...“ – с 24%, и в „Педагогика“ – с 9%. Бъдещите лекари също са се увеличили - с 6%. В същото време студентите в направление „Обществено здраве“ са намалели с 11%, а изучаващите „Туризм“ - с 10%. През годините се очерта тенденция дипломираните експерти в туризма трудно да намират реализация по специалността и често да остават без работа, съобщиха от МОН. С над 4000 са се увеличили студентите в българските университети през академичната 2020/2021 г. Общият им брой е достигнал 202 605. Най-голямото висше училище остава Софийският университет „Св. Климент Охридски“. В него учат 22 250 бъдещи висшисти. На второ и трето място са Пловдивският университет „Паисий Хилендарски“ и УНСС, съответно с 16 580 и 14 600 студенти. Дванадесет университета в страната имат под 1000 възпитаници. 13% от студентите са в частни висши училища, като най-често следват в специалности от направленията „Театрално и филмово изкуство“ и „Теория на изкуствата“.

Новото издание на Рейтинговата система показва, че най-голямата безработица е именно при завършилите „Туризм“ – 5,9%. Всеки пети (21%) от тях не е намерил приложение на придобитото висше образование. Безработицата е най-ниска сред завършилите „Медицина“, „Фармация“, „Стоматология“ и „Военно дело“ – под 1%.

През първите пет години след дипломирането си 53% от висшистите в страната са работили на позиции, изискващи висше образование. През 2014 г. делът им е бил 46 на сто. Нарастване има и при средния осигурителен доход. През 2021 г. той е 1520 лв. спрямо 1373 лв. през миналата година и 867 лв. през 2014 г. **Най-голямо е увеличението в професионалните направления, които подготвят кадри за здравеопазването и образованието.**

Средният осигурителен доход при завършилите „Медицина“ за последната година е скочил с 35%, при „Здравни грижи“ - с 30%, а при завършилите педагогически и образователни професионални направления - между 17% и 20%. Професионалните направления с най-високи средни доходи сред завършилите са „Информатика и компютърни науки“, „Математика“, „Комуникационна и компютърна техника“, „Проучване, добив и обработка на полезни изкопаеми“, „Металургия“ „Обществено здраве“, „Медицина“, „Електроника, електротехника и автоматика“ и „Военно дело“.

Данните от Рейтинговата система показват повишаване на броя на научните публикации на висшите училища в международните библиографски бази данни. Броят им в Web of Science за периода 2016-2020 г. е приблизително 19 000 и надхвърля с 1400 публикациите през предходния изследван петгодишен период. Броят на публикациите в Scopus е 18 400 - с над 2400 повече от периода 2015-2019 г.

В стандартизираните класации за 2021 г. Софийският университет е първи в 23 от общо 30 професионални направления, по които предлага обучение. Техническият университет-София има шест първи места от общо 11 направления, в които подготвя студенти. Медицинският университет-София е първи в четири направления, ХТМУ – в три. Американският, Аграрният в Пловдив и Тракийският университет имат по две първи места. Други 12 висши училища оглавяват по една класация. В осем професионални направления класациите се оглавяват от университети извън столицата, а в три професионални направления – от частни висши училища.

www.zdrave.net, 02.12.2021 г.

<https://www.zdrave.net/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8//n20231>

ЕМА започна преглед на ваксината на Valneva

Комитетът на ЕМА по лекарства в хуманната медицина (CHMP) започна процедура по непрекъснат преглед (rolling review) на VLA2001 – ваксината срещу COVID-19 на Valneva, съобщават от европейския лекарствен регулатор.

Решението на CHMP да започне процедурата се основава на предварителни резултати от лабораторни изследвания (неклинични данни) и ранни клинични проучвания при възрастни. Изследванията предполагат, че ваксината задейства производството на антитела, насочени към SARS-CoV-2, и може да помогне за защита срещу болестта.

ЕМА ще направи оценка на данните, когато станат достъпни, за да реши дали ползите надвишават рисковете. Продължителният преглед ще продължи, докато не бъдат налични достатъчно доказателства за официално заявление за разрешение за търговия.

Агенцията ще оцени съответствието на VLA2001 с обичайните стандарти на ЕС за ефективност, безопасност и качество. Въпреки че ЕМА не може да предвиди общите срокове, оценката трябва да отнеме по-малко време от нормалното поради работата, извършена по време на непрекъснатия преглед, уточняват от там.

ЕМА ще съобщи допълнително, когато бъде подадено заявлението за разрешение за употреба на ваксината.

Ваксината на Valneva е различен тип от най-масово прилаганите досега. Тя съдържа инактивиран (умъртвен) SARS-CoV-2, който не може да причини заболяването. VLA2001 съдържа също два „адюванта“ – вещества, които помагат за укрепване на имунния отговор към ваксината.

При поставянето ѝ имунната система идентифицира инактивирания вирус като чужд и произвежда антитела срещу него. Ако по-късно ваксинираното лице влезе в контакт със SARS-CoV-2, имунната система ще разпознае вируса и ще бъде готова да се защити срещу него.